

Cerkvene zadeve.

V spomin vlč. g. Martina Sevnika, župnika Šent-Peterskega.

II.

Še kot sivi starček so se č. g. Sevnik svoje prve kaplanije v Šmariju radi spominjali. Leta 1838. so se preselili k Sv. Križu pri Slatini. Tukaj so se ogrevali posebno za godbo in petje, V razveseljevanje gostov kopaljščnikov svira namreč na Slatini izbrana godčevska družba vsako jutro in pa o večernem hladu. Med tem se pa oglašajo petje slovenskih deklet, ki nalivajo zdravilno vodo v steklenice, ki se razpošiljajo daleč po svetu. Gospod Sevnik so si omislili majhen glasovir in pa flavtopiščalko, ter so posnemali doma, kar so na Slatini čuli, bodi-si godba, bodi-si petje. Porabljali so pa svojo umetnost se ve, da najraje v ta namen, da so povsod cerkveno petje in orgljanje boljše uredili. Leta 1844. so dobili Sevnik novo službo odkazano in sicer v prijaznih Konjicah. Pri obiskovanju bolnikov so se prepričali, da se kmečki ljudje zdravnik tu in tam še huje bojijo, kakor bolezn same, to pa zavoljo stroškov, katere ubožček težko prenaša, če so tudi sami na sebi le zmerna odškodnina za zdravnikove skrbi in trudne hoje. Za to so se Sevnik poprijeli homeopatije, to je onega zdravljenja, po katerem je rajni dr. Štefan Kočevar daleč na okrog lepo slovel. Le malo čistih kapljic ali pa par drobnih kroglic so bolniku podali, in premnogim so pomagali — zastoj, brez povračila v denarjih, ker so vedeli, da to Bog povrne, kar smo ubožčeku dobrega storili. Štiri leta so opravljali potem Sevnik po raznih krajih službo farnega oskrbnika ali provizorja. Slabeyše službe od provizorske svoje dni ni bilo. Provizor imajo vse dolžnosti župnikove opravljati, plačila pa svoje dni niso imeli določenega. S svojimi denarji so zemljo obdelovali in so morali potem včasih več let se za to potezati, da se jim je vsaj nekoliko povrnilo, kar so prej sami v gotovini odšteli. Ker si pa provizor vsakega kopača in groša ne morejo proti zapisovati in je bilo zgubljeno, kar se s pismom spričati ni dalo, je bila zguba skorej, da gotova.

Za plačilo so dobili l. 1852. župnijo v Artičah, kjer so se nemudoma lotili cerkvenih popravil, ki so bila prepotrebna; zvonik so povzdignili in mu oskrbeli primerno visoko strešje. Tukaj so tudi svojo ljubezen do mladine s tem jasno pokazali, da so se ponudili sami za neplačanega učitelja tudi za vse posvetne predmete.

Ena najstarejših pa tudi najimenojnejših župnij za Sotljo je Sv. Peter pod slavnimi Sv. gorami. Če pa kdo tamošnjo farno cerkev pogleda, se nehoté začudi, čes, kako se pa zamore v tej majhni cerkviči za blizo 3000 duš božja služba opravljati. Za to so mil. knezoškof J. M. Stepišnik k Sv. Petru za župnika poslali našega podjetnega g. Sevnika z naročilom, naj skrbijo, da se bode tam pozidala primerno prostorna hiša božja. Rajni gospod so si na vse moči prizadevali, da bi izvršili naročilo svojega višega pastirja, ali ni se dalo. Za to so pa globoko užaljeni vse svoje premoženje v svojej oporoki sporočili farni cerkvi Šentpeterski, naj bi tako svojemu nasledniku omogočili delo dognati, katerega oni niti pričeti niso mogli, dasiravno so 30 let pri Sv. Petru pastirovali. Kaj da so rajni za cerkev na Sv. gorah storili, to ve samo on vredno preceniti, ki je videl cerkev prej vso zapuščeno, med tem ko je zdaj krasna in vsa v lepotiču, kakor se spodobi za nevesto Gospodovo.

Tisoč goldinarjev so rajni za misijone med pagani sporočili, 500 gl. pa za dijaško semenišče v Mariboru. Več manjših zneskov so odkazali cerkvam in ubožcem Pišecah in v Artičah.

Rajni moj dobitnik in prijatelj! Veliko ste se na tem svetu bojevali in trudili za sv. vero in pa za pravo, krščansko omiko ljubljenega naroda svojega! Veliko ste se trudili in marsikateremu ste solze z lica otrli, pa žalibog malo zahvale našli za svoja dobra dela. Naj Vam bo torej Bog plačnik, o katerem uči sv. apostel Pavel (I. Kor. 3, 8), da bode vsakemu povrnil, kakor si je zaslužil.

Bog Vam večni pokoj daj,
Večna luč Vam sveti naj,
Počivajte v miru!

Dr. Jožef Pajek.

Gospodarske stvari.

Nekaj o češpljah.

Sadno drevo, katero ima obilo dobrih lastnostij, je češplja ali kakor se mu na nekih krajih pravi, sliva. Nekaterim sadjerejcem pa se vendar-le dozdeva, da tega drevesa ni treba veliko jemati, ako si kje delajo sadonosnike, češ, da ne rodi in nerodovitnih dreves vendar-le ne kaže še saditi in to še s stroški, katerih ne plača drevo nikoli, če tudi v časih kaj rodi! Tako pa je tudi že marsikatero slivovo drevo podrla sekira ali pa ga še čaka.

Nam pa se dozdeva, da je treba tudi to drevo varovati in prav bode, če pokažemo našim bralcem, da češplja ali sliva nikakor ni za to, da se poseka ali zanemarja v sadonosnikih. Slivovo drevo tirja za-se, kedar doraste, 25 do 30 m. prostora, na hektarji ali 1000 m. raste jih lahko do 400. Sliva živi in donaja korist do svojih 60 let. V tem času more drevo, ako se razvija v redu, dati do 1800 kg. ploda ali sadu. Dokler se razvija, ne da rodi, potreba je slivi 5 let, potem pa daje v prvih 10 letih povprek, vsako leto 16 litrov, vkup 160 litrov ali 118 kg., v naslednjih 8 letih po 40 litrov torej vkup 200 litrov ali 143 kg.; v nadaljnjih 15 letih po 80 litrov, vkup 1200 litrov ali 858 kg. in v kočnih 20 letih vsako leto po 40 litrov, vkup 800 litrov ali 524 kg. Od 5. do 60. leta da po takem, kakor se vidi iz računa, 1836 kg. sadu.

Te številke niso nikakor domišljija, izrodek fantazije, temveč posneli smo jih iz skušnje, se ve, da pri ugodnjih razmerah, posebno kar se oskrbovanja tiče, kakor jih imamo pri nas.

Kakor nobena rastlina, tako se ve, da tudi sliva ne stori vsako leto dobro; zavoljo tega je pa še ne smemo zavreči. Navadno smemo v teku desetih let računati, da ste dve prav dobri, dve dobri, dve srednji, dve slabi in dve popolnoma slabi letini.

Sad slive se da rabiti na raznovrstne načine. Rabi se za vžitek v svežem stanu in se, kjer je blizo dober trg, na ta način dobro prodava. Večinoma se pa predeluje v bolj trajne proizvode. Iz sliv dobimo, ako jih sušimo in raznolično pripravljamo, navadne suhe slive, prunele itd. Iz njih se tudi kuha čislano »povidlo« ali lekvar, razun tega slovita slivovica itd. V vsaki obliki so blago, katero ima vedno dovolj kupcev, posebno, ker nam pri njih prekmorsko tekmovanje ne kviri barantije. Nikdar se nam ni bati, da bi preveč sliv pridelali, naj še tako rodé, ali se vé, da moramo ne samo jih pridelovati, temuč jim tudi znati, kako da jih obrnemo najboljše.

Glavni pogoj pa, da bomo imeli od sliv zaželeni dobiček, je poleg narave, primerne podnebja in zemlje, tudi primerno oskrbovanje. Sliva ljubi bolj mlo podnebje. Na rodovitost pa največ zemlja upliva. V suhi